

P.Z.E. br. 85

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/16-01/79

URBROJ: 65-16-02

Zagreb, 27. lipnja 2016.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o računu za plaćanje potrošača, s Konačnim prijedlogom zakona***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 23. lipnja 2016. godine uz prijedlog da se sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića, ministra financija, prof. dr. sc. Sašu Drezgića, zamjenika ministra financija, mr. sc. Ivanu Jakir-Bajo, pomoćnicu ministra financija i glavnu državnu rizničarku, te Zvonka Šakića, pomoćnika ministra financija.

PREDSJEDNIK

akademik **Željko Reiner**

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/16-01/63
Urbroj: 50301-05/18-16-3
Zagreb, 23. lipnja 2016.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o računu za plaćanje potrošača, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172., 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o računu za plaćanje potrošača, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića, ministra financija, prof. dr. sc. Sašu Drezgića, zamjenika ministra financija, mr. sc. Ivanu Jakir-Bajo, pomoćnicu ministra financija i glavnu državnu rizničarku, te Zvonka Šakića, pomoćnika ministra financija.

**PRIJEDLOG ZAKONA O RAČUNU ZA PLAĆANJE POTROŠAČA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O RAČUNU ZA PLAĆANJE POTROŠAČA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o računu za plaćanje potrošača (u daljnjem tekstu: Zakon) sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. i članku 81. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom

Ovim Zakonom utvrđuju se pravila za transparentnost i usporedivost naknada koje se naplaćuju potrošaču vezano uz njegov račun za plaćanje, prebacivanje računa za plaćanje potrošača unutar Republike Hrvatske te otvaranje i korištenje osnovnog računa za plaćanje.

Prava i obveze iz ovoga Zakona, koja proizlaze za potrošače vezano uz račun za plaćanje, do sada nisu bila uređena zakonodavstvom u Republici Hrvatskoj.

Sukladno obvezi kontinuiranog usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije, donošenje ovoga Zakona predlaže se radi usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s Direktivom 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama koja je objavljena u Službenom listu Europske unije 28. kolovoza 2014. godine (u daljnjem tekstu: Direktiva 2014/92/EU). Direktiva 2014/92/EU je stupila na snagu 17. rujna 2014. godine i uređuje jedinstvena pravila za cijelo Europsko gospodarsko područje. Obveza država članica je prenijeti odredbe Direktive 2014/92/EU u svoja nacionalna zakonodavstva do 18. rujna 2016. godine.

Direktiva 2014/92/EU donesena je prvenstveno zbog potrebe za daljnjim razvojem unutarnjeg tržišta Europske unije, i to omogućavanjem otvaranja računa za plaćanje potrošačima bilo gdje u Europskoj uniji bez obzira na njihovo prebivalište ili iznosu financijskih sredstva kojim raspolažu, povećanjem usporedivosti naknada povezanih sa računima za plaćanje potrošača i omogućavanjem jednostavnog prebacivanja računa za plaćanje potrošača. Navedeno je bitna pretpostavka za povećanje financijske uključenosti i mobilnosti potrošača jer su računi za plaćanje postali neophodni za sudjelovanje u gospodarskom i društvenom svakodnevnom životu modernog društva.

Dakle, ciljevi Direktive 2014/92/EU jesu sljedeći:

- povećati transparentnost i usporedivost naknada povezanih s računom za plaćanje potrošača
- uspostaviti pravila za prebacivanje računa za plaćanje potrošača unutar Republike Hrvatske
- olakšati prekogranično otvaranje računa za plaćanje potrošača
- uspostaviti pravila za otvaranje i korištenje osnovnog računa za plaćanje potrošača.

Donošenjem ovoga Zakona očekuje se unaprijeđenje pružanja usluga platnog prometa potrošačima s osnove povećanja transparentnosti i usporedivosti naknada koje su povezane s računom za plaćanje, olakšavanja prebacivanja računa za plaćanje na nacionalnoj razini, te osiguravanja prava potrošačima da otvore i koriste osnovni račun za plaćanje uz znatno manje administrativno i financijsko opterećenje. U konačnici se očekuje da će Zakon dovesti do veće financijske uključenosti i mobilnosti potrošača u Republici Hrvatskoj.

Zakon se primjenjuje na sve pružatelje platnih usluga, osim odredbi Poglavlja IV. (Pravo na račun za plaćanje) ovoga Zakona kojima se uređuje pravo na otvaranje osnovnog računa za plaćanje potrošača, a koje se primjenjuju samo na kreditne institucije koje nude osnovni račun. Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na račune za plaćanje putem kojih potrošač može provesti barem sljedeće platne transakcije: uplaćivati novčana sredstva, podizati gotov novac te izvršavati i primati platne transakcije uključujući kreditne transfere u korist druge osobe ili od druge osobe.

b) Posljedice koje će proisteci donošenjem Zakona

Uspostavom jedinstvenih pravila omogućit će se vrlo jednostavna usporedba obuhvata usluga i visine naknada vezanih uz račun za plaćanje, definirat će se postupci prebacivanja računa za plaćanje i izbjeći diskriminacija na temelju boravišta prema potrošačima koji namjeravaju otvoriti i koristiti račun za plaćanje u drugim državama članicama.

Poboljšanjem transparentnosti i usporedivosti naknada omogućit će se potrošačima bolje razumijevanje naknada vezanih uz račun za plaćanje. Na ovaj način potrošači će imati mogućnost usporediti ponude različitih pružatelja platnih usluga i donijeti odluku o tome koji račun za plaćanje najbolje odgovara njihovim potrebama. U tu svrhu Zakon propisuje način, sadržaj i oblik informativnog dokumenta o naknadama koji će obuhvaćati naknade koje pružatelj platnih usluga naplaćuje za najreprezentativnije, odnosno najčešće korištene platne usluge. Pri tome će biti u obvezi koristiti standardizirane pojmove, odnosno nazive usluga čime će se potrošaču dodatno olakšati uspoređivanje ponuda različitih pružatelja platnih usluga. Popis najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje utvrdit će Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom. Dodatno, informativni dokument o naknadama morat će biti dostupan potrošačima u obliku kratkog dokumenta, koji je napisan lako razumljivim riječima i jednostavan za čitanje. Takve informacije koje su sažete, standardizirane i jednostavne za usporedbu pomoći će potrošačima u još boljem razumijevanju i usporedbi naknada između različitih pružatelja platnih usluga obzirom da će sve ključne informacije biti sažete u jednom kratkom dokumentu s korištenim standardiziranim pojmovima.

Pružateljima platnih usluga se, također, uvodi dodatna obveza informiranja potrošača o naplaćenim naknadama. Naime, pružatelj platnih usluga dužan je potrošača, najmanje jedanput godišnje, besplatno informirati o svim naplaćenim naknadama vezano uz račun za plaćanje, uključujući i informaciju o kamatama naplaćenim za prekoračenje. Na taj način potrošač će jednom godišnje, na jednom dokumentu, biti detaljno informiran o svim naknadama i kamatama koje mu je zaračunao njegov pružatelj platnih usluga u proteklih godinu dana što do sada nije bio slučaj. Time će se potrošače dodatno osvijestiti o stvarnom iznosu naknada koje plaća na godišnjoj razini.

Kako bi se potrošačima omogućio pristup nepristranim i vjerodostojnim informacijama o visini naknada vezanih uz račun za plaćanje koje naplaćuju svi pružatelji

platnih usluga u Republici Hrvatskoj, Hrvatska narodna banka će na svojoj internetskoj stranici objavljivati usporedbu naknada koje različiti pružatelji platnih usluga naplaćuju potrošačima za najreprezentativnije usluge povezane s računom za plaćanje. Informacije o naknadama koje će se objavljivati na internetskoj stranici redovno će se ažurirati na temelju podataka prikupljenih od pružatelja platnih usluga. Pristup navedenoj stranici bit će besplatan i potrošačima će omogućiti dobivanje jasnih, sažetih i točnih informacija o naknadama koje naplaćuju pružatelji platnih usluga u Republici Hrvatskoj i to sve na jednom mjestu bez nepotrebnih troškova. Time će potrošači vrlo jednostavno moći odabrati najpovoljnijeg pružatelja platnih usluga.

Zakonom se uvode i pravila kojima se uređuje usluga prebacivanja računa za plaćanje na području Republike Hrvatske iz jedne u drugu kreditnu instituciju. Usluga prebacivanja treba omogućiti potrošaču jasan, brz i siguran postupak prebacivanja između računa za plaćanje u istoj valuti kod pružatelja platnih usluga u Republici Hrvatskoj i to bez velikog administrativnog ili financijskog opterećenja za potrošača. Usluga prebacivanja omogućava potrošaču promjenu pružatelja platnih usluga ako on to želi, ali i promjenu računa za plaćanje unutar istog pružatelja platnih usluga. Potrošač može odabrati račun za plaćanje koji on smatra prihvatljivijim za svoje potrebe, što znači da može svoj postojeći račun za plaćanje jednostavno zamijeniti drugim računom. Ovim Zakonom omogućuje se potrošaču jednostavno prebacivanje računa za plaćanje od jednog pružatelja platnih usluga kod drugoga, na način da potrošač dostavi zahtjev s punomoći (unificirani obrazac) samo pružatelju platnih usluga kod kojega želi otvoriti račun za plaćanje, a sve ostale radnje u postupku prebacivanja provode se između pružatelja platnih usluga u propisanim rokovima i na način određen u punomoći potrošača bez nekih dodatnih zahtjeva za potrošača.

Ovim Zakonom se uređuje i način otvaranja i korištenja osnovnog računa za plaćanje u kreditnim institucijama za potrošače sa zakonitim boravištem u Europskoj uniji. Pravo na otvaranje i korištenje osnovnog računa je nediskriminirajuće i lako je dostupno. Zakonom se obveza otvaranja i vođenja osnovnog računa određuje za one kreditne institucije u Republici Hrvatskoj, čija financijska snaga i mrežna rasprostranjenost poslovnih jedinica osigurava široku dostupnost svim potrošačima koji žele otvoriti osnovni račun. Međutim, temeljem vlastite poslovne odluke, i ostale, manje kreditne institucije mogu također nuditi potrošačima otvaranje i vođenje osnovnog računa.

Osnovni račun obuhvaća usluge otvaranja i vođenja računa za plaćanje, polaganje novčanih sredstava na račun za plaćanje i podizanje gotovog novca s tog računa, te izvršenje platnih transakcija (izravnih terećenja, platnih transakcija putem platne kartice uključujući plaćanja putem interneta i kreditnih transfera uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i putem sustava internetskog bankarstva). Osnovni račun vodit će se u kunama, a ugovoreno prekoračenje neće biti dopušteno.

Iako pružatelji platnih usluga i danas nude određenim kategorijama potrošača (npr. studentima, umirovljenicima i dr.) otvaranje i korištenje računa za plaćanje po povoljnijim uvjetima, ovim Zakonom će se za posebno osjetljivu skupinu potrošača korisnika socijalne pomoći, omogućiti ostvarivanje prava na osnovni račun (uključivo i pravo na deset besplatnih nacionalnih platnih transakcija) po znatno povoljnijim uvjetima u odnosu na tržišne cijene.

Republika Hrvatska će donošenjem ovoga Zakona uskladiti svoje zakonodavstvo s pravnom stečevinom Europske unije te će na taj način ispuniti obveze propisane Direktivom 2014/92/EU.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s člancima 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13) predlaže se donošenje Zakona o računu za plaćanje potrošača po hitnom postupku jer se ovaj Zakon donosi radi usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije. Republika Hrvatska u obvezi je donijeti ovaj Zakon temeljem Direktive 2014/92/EU, a kojom se nastoji poboljšati razvijanje unutarnjeg tržišta s obzirom na bankovne usluge prema potrošačima, čime će se povećati financijska uključenost i mobilnost potrošača, a pružateljima platnih usluga osigurati ravnopravne uvjete poslovanja jačajući tako tržišno natjecanje. Financijska uključenost trenutno izostavljenih potrošača predstavlja još jedan korak u njihovom približavanju modernom načinu života, dok je pitanje mobilnosti potrošača gotovo jednako tako važno, posebno s obzirom na neravnomjerni razvoj pojedinih regija i dijelova država članica čime se omogućuje povećana raspoloživost radne snage tamo gdje gospodarstvo raste. Zbog navedenih razloga, a i radi zadovoljavanja roka utvrđenog u Direktivi 2014/92/EU, koja predviđa donošenje propisa od strane država članica do 18. rujna 2016. godine, predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O RAČUNU ZA PLAĆANJE POTROŠAČA

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

ODJELJAK 1.

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju:

1. transparentnost i usporedivost naknada povezanih s računom za plaćanje potrošača
2. prebacivanje računa za plaćanje potrošača unutar Republike Hrvatske
3. olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje potrošača i
4. otvaranje i korištenje osnovnog računa potrošača.

Usklađenost s pravnim aktima Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (Tekst značajan za EGP) (SL L 257, 28.8.2014., u daljnjem tekstu: Direktiva 2014/92/EU).

ODJELJAK 2.

Pojmovi

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. "*država članica*" je država članica Europske unije i država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru
2. "*kreditna institucija*" je kreditna institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki (1) Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013.) iz države članice uključujući njezinu podružnicu koja se nalazi u državi članici te podružnica kreditne institucije iz treće zemlje osnovana u Republici Hrvatskoj
3. "*kreditni transfer*" je nacionalna ili prekogranična platna usluga kojom se račun za plaćanje primatelja plaćanja odobrava za iznos novčanih sredstava prenesen platnom transakcijom ili nizom platnih transakcija na teret platiteljeva računa za plaćanje od strane pružatelja platnih usluga kod kojeg se vodi platiteljev račun za plaćanje, na osnovi instrukcije koju daje platitelj
4. "*izravno terećenje*" je nacionalna ili prekogranična platna usluga za terećenje platiteljeva računa za plaćanje kada platnu transakciju inicira primatelj plaćanja na osnovi suglasnosti platitelja

5. "*nacionalna platna transakcija*" ili "*nacionalna platna usluga*" je platna transakcija ili platna usluga u čijem izvršavanju odnosno pružanju sudjeluju platitelj pružatelj platnih usluga i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja ili samo jedan pružatelj platnih usluga koji posluje u Republici Hrvatskoj u skladu sa zakonom koji uređuje platni promet
6. "*nadležno tijelo*" je tijelo koje je imenovala država članica kao nadležno, a u Republici Hrvatskoj nadležno tijelo je Hrvatska narodna banka i Financijski inspektorat Republike Hrvatske
7. "*naknade*" jesu sve naknade i troškovi koje potrošač plaća pružatelju platnih usluga za usluge povezane s računom za plaćanje ili u vezi s tim uslugama
8. "*nalog za plaćanje*" je instrukcija koju platitelj ili primatelj plaćanja daje svojem pružatelju platnih usluga, a kojom se traži izvršenje platne transakcije
9. "*novčana sredstva*" jesu novčanice i kovani novac, elektronički novac u smislu zakona kojim se uređuje poslovanje institucija za elektronički novac te novčana potraživanja prema pružatelju platnih usluga (knjižni novac)
10. "*okvirni ugovor*" je ugovor o platnim uslugama kojim se uređuje buduće izvršenje platnih transakcija, a koji sadržava uvjete otvaranja i vođenja računa za plaćanje
11. "*osnovni račun*" je račun za plaćanje potrošača koji ima obilježja iz članka 23. ovoga Zakona
12. "*pasivna kamatna stopa*" je kamatna stopa po kojoj pružatelj platnih usluga plaća kamate potrošaču na novčana sredstva na računu za plaćanje potrošača
13. "*platitelj*" je fizička ili pravna osoba koja ima račun za plaćanje i daje nalog ili suglasnost za plaćanje s tog računa ili, ako račun za plaćanje ne postoji, fizička ili pravna osoba koja daje nalog za plaćanje
14. "*platni instrument*" je svako personalizirano sredstvo i/ili skup postupaka ugovorenih između potrošača i pružatelja platnih usluga koje potrošač primjenjuje za iniciranje naloga za plaćanje
15. "*platna transakcija*" je polaganje, podizanje ili prijenos novčanih sredstava koje je inicirao platitelj ili primatelj plaćanja, bez obzira na to kakve su osnovne obveze iz odnosa između platitelja i primatelja plaćanja
16. "*platna usluga*" je usluga koja je kao platna usluga uređena u zakonu kojim se uređuje platni promet
17. "*potrošač*" je svaka fizička osoba koja djeluje izvan svoje gospodarske djelatnosti ili slobodnog zanimanja
18. "*prebacivanje*" ili "*usluga prebacivanja*" je usluga iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona
19. "*prekogranična platna transakcija*" ili "*prekogranična platna usluga*" je platna transakcija ili platna usluga u čijem izvršavanju odnosno pružanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga, od kojih jedan pružatelj platnih usluga (primatelja plaćanja ili platitelja) posluje u Republici Hrvatskoj u skladu sa zakonom koji uređuje platni promet, a drugi pružatelj platnih usluga (platitelja ili primatelja plaćanja) posluje prema propisima druge države članice
20. "*prešutno prekoračenje*" je iznos novčanih sredstava koji pružatelj platnih usluga prešutno stavlja na raspolaganje potrošaču, a koji prelazi pozitivno stanje na računu za plaćanje potrošača ili iznos ugovorenog prekoračenja
21. "*primatelj plaćanja*" je fizička ili pravna osoba za koju su namijenjena novčana sredstva koja su predmet platne transakcije
22. "*pružatelj platnih usluga*" je osoba koja prema zakonu kojim se uređuje platni promet smije pružati platne usluge
23. "*pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos*" ili "*PPU-prenositelj*" je pružatelj platnih usluga koji prenosi informacije potrebne za prebacivanje

24. "pružatelj platnih usluga koji je primatelj" ili "PPU-primatelj" je pružatelj platnih usluga koji prima informacije potrebne za prebacivanje
25. "radni dan" znači dan na koji posluje pružatelj platnih usluga kako bi se mogla izvršiti platna transakcija
26. "račun za plaćanje" je račun koji vodi pružatelj platnih usluga na ime jednog ili više potrošača, a putem kojeg potrošač može barem uplaćivati novčana sredstva, podizati gotov novac te izvršavati i primiti platne transakcije uključujući kreditne transfere u korist druge osobe ili od druge osobe
27. "ugovoreno prekoračenje" je iznos novčanih sredstava koji prelazi pozitivno stanje na računu za plaćanje potrošača, a koji pružatelj platnih usluga stavlja na raspolaganje potrošaču na temelju ugovora
28. "usluge povezane s računom za plaćanje" jesu sve usluge u vezi s otvaranjem, vođenjem i zatvaranjem računa za plaćanje, uključujući platne usluge i platne transakcije na temelju čekova i mjenica u skladu sa Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o čekovima od 19. ožujka 1931. i Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o trasiranim i vlastitim mjenicama od 7. lipnja 1930. i sličnim čekovima i mjenicama uređenim pravom država koje nisu stranke tih konvencija, bonova, putničkih čekova i poštanskih novčanih uputnica prema definiciji Svjetske poštanske unije te ugovoreno prekoračenje i prešutno prekoračenje
29. "trajni nalog" je instrukcija koju je platitelj dao pružatelju platnih usluga koji vodi platiteljev račun za plaćanje za izvršavanje kreditnih transfera u redovitim vremenskim razmacima ili na unaprijed utvrđene datume
30. "trajni nosač podataka" je svako sredstvo koje potrošaču omogućuje pohranu informacija upućenih njemu osobno na način da su mu one dostupne za buduću uporabu u razdoblju koje odgovara svrsi informacija i koje omogućuje reproduciranje pohranjenih informacija u nepromijenjenom obliku
31. "treća zemlja" je država koja nije država članica
32. "zakonito boravište u Europskoj uniji" je pravo fizičke osobe boraviti u državi članici na temelju prava Europske unije ili prava države članice, uključujući potrošača koji nema stalnu adresu i tražitelja azila na temelju Ženevske konvencije o statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951., njezina Protokola od 31. siječnja 1967. i ostalim relevantnim međunarodnim ugovorima.

(2) Svi izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

POGLAVLJE II. TRANSPARENTNOST I USPOREDIVOST NAKNADA POVEZANIH S RAČUNOM ZA PLAĆANJE

ODJELJAK 1.

Primjena odredbi ovoga Poglavlja

Članak 4.

Odredbe ovoga Poglavlja primjenjuju se na sve pružatelje platnih usluga koji potrošačima pružaju uslugu otvaranja i vođenja računa za plaćanje.

*Informativni dokument o naknadama i pojmovnik***Članak 5.**

(1) Pružatelj platnih usluga dužan je, prije nego što se potrošač obveže ponudom ili okvirnim ugovorom o računu za plaćanje, i to dovoljno unaprijed kako bi potrošač imao vremena za donošenje odluke o sklapanju ugovora, dati potrošaču informativni dokument o naknadama za najreprezentativnije usluge povezane s računom za plaćanje iz popisa iz stavka 9. ovoga članka na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka.

(2) Zajedno s informativnim dokumentom iz stavka 1. ovoga članka, pružatelj platnih usluga dužan je potrošaču dati i sve prethodne informacije za sklapanje okvirnog ugovora u skladu s odredbama zakona kojim je uređen platni promet kao i sve prethodne informacije za sklapanje ugovora o kreditu u skladu s odredbama zakona kojim je uređeno potrošačko kreditiranje.

(3) Informativni dokument o naknadama mora:

1. sadržavati nazive svih usluga iz popisa najreprezentativnijih usluga iz stavka 9. ovoga članka i naknade za one od tih usluga koje pruža, a ako ne pruža pojedinu od tih usluga, naznaku da tu uslugu ne pruža
2. biti kratak i samostalan dokument, napisan jasno, lako razumljivim riječima te slovima lako čitljive veličine
3. mora biti točan i ne smije biti zavaravajući
4. imati naziv "Informativni dokument o naknadama" i zajednički simbol na vrhu prve stranice u svrhu razlikovanja od drugih dokumenata
5. biti jednako razumljiv kada je tiskan ili fotokopiran u crno-bijeloj verziji, ako je izvorna verzija bila u boji
6. imati izjavu o tome da sadržava naknade za najreprezentativnije usluge obuhvaćene popisom najreprezentativnijih usluga iz stavka 9. ovoga članka i da su detaljne predugovorne i ugovorne informacije o svim uslugama, uključujući i naknade za usluge koje nisu na tom popisu, navedene u drugim dokumentima
7. biti napisan na hrvatskom jeziku i latiničnim pismom te na bilo kojem drugom jeziku dogovorenom između potrošača i pružatelja platnih usluga
8. sadržavati naknade u službenoj valuti Republike Hrvatske, a u drugoj valuti samo ako je tako ugovoreno između pružatelja platnih usluga i potrošača u skladu s propisima kojima se uređuje devizno poslovanje
9. biti u formatu i sa strukturom određenom provedbenim tehničkim standardom koji kao delegirani akt donosi Europska komisija na temelju članka 4. stavka 6. Direktive 2014/92/EU i člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1093/2010).

(4) Ako se jedna ili više usluga nudi kao dio paketa usluga povezanih s računom za plaćanje, informativni dokument o naknadama mora sadržavati naknadu za cijeli paket, usluge uključene u paket i njihovu količinu kao i dodatnu naknadu za bilo koju uslugu koja prelazi količinu obuhvaćenu naknadom za paket.

(5) Pružatelj platnih usluga dužan je učiniti dostupnim potrošaču pojmovnik koji mora obuhvatiti barem nazive i definicije usluga iz popisa najreprezentativnijih usluga iz stavka 9. ovoga članka.

(6) Pojmovnik pružatelja platnih usluga mora biti napisan:

1. jasno i lako razumljivim riječima i slovima lako čitljive veličine te ne smije biti zavaravajući i
2. na hrvatskom jeziku i latiničnim pismom te na bilo kojem drugom jeziku dogovorenom između potrošača i pružatelja platnih usluga.

(7) Informativni dokument o naknadama i pojmovnik moraju u svakom trenutku biti lako dostupni potrošaču, uključujući i potrošača koji nije korisnik platnih usluga pružatelja platnih usluga, i to u:

1. elektroničkom obliku na internetskim stranicama pružatelja platnih usluga, ako je to moguće i
2. prostorijama pružatelja platnih usluga kojima potrošač ima pristup.

(8) Na zahtjev potrošača pružatelj platnih usluga dužan je besplatno dati potrošaču informativni dokument o naknadama i pojmovnik na papiru ili na drugom trajnom nosaču podataka koji pružatelj platnih usluga uobičajeno koristi u tu svrhu.

(9) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom utvrđuje popis od najmanje 10, a najviše 20 najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje s nazivima i definicijama usluga koje potrošači najčešće koriste i koje potrošače izlažu najvećem ukupnom ili pojedinačnom trošku te koje podliježu naknadi najmanje jednog pružatelja platnih usluga u Republici Hrvatskoj.

(10) Popis najreprezentativnijih usluga iz stavka 9. ovoga članka Hrvatska narodna banka utvrđuje na način da se koristi, u mjeri u kojoj je to moguće, terminologijom regulatornoga tehničkog standarda s nazivima i definicijama usluga koji kao delegirani akt donosi Europska komisija na temelju članka 3. stavka 4. Direktive 2014/92/EU i članka 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

(11) Hrvatska narodna banka svake četiri godine nakon objave popisa najreprezentativnijih usluga iz stavka 9. ovoga članka procjenjuje i prema potrebi ažurira taj popis. Hrvatska narodna banka obavještava Europsku komisiju i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo o ishodu svoje procjene i, ako je primjenjivo, o tom ažuriranom popisu.

Izješće o naknadama

Članak 6.

(1) Ne dovodeći u pitanje odredbe zakona kojim je uređen platni promet koje se odnose na obvezu informiranja o izvršenim platnim transakcijama te odredbe zakona kojim je uređeno potrošačko kreditiranje koje se odnose na obveze u vezi s ugovorom o dopuštenom prekoračenju na tekućem računu, pružatelj platnih usluga dužan je za izvršene usluge povezane s računom za plaćanje najmanje jednom godišnje besplatno dati ili učiniti dostupnim potrošaču izvješće o svim obračunatim naknadama i kamatama iz stavka 5. ovoga članka.

(2) Potrošač pri ugovaranju načina davanja izvješća o naknadama iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na izbor načina na koji će primiti to izvješće.

(3) Pružatelj platnih usluga dužan je pri ugovaranju načina davanja izvješća o naknadama iz stavka 1. ovoga članka ponuditi potrošaču primanje izvješća o naknadama na papiru.

(4) Neovisno o ugovorenom načinu davanja izvješća, pružatelj platnih usluga dužan je potrošaču, na njegov zahtjev, dostaviti izvješće o naknadama na papiru.

(5) Izvješće o naknadama mora:

1. sadržavati:

- a) naknadu obračunatu za svaku uslugu i informaciju o tome koliko je puta ta usluga korištena tijekom odnosnog razdoblja, a ako je više usluga obuhvaćeno paketom, naknadu koja je obračunata za cijeli paket, informaciju o tome koliko je puta naknada za paket obračunata u odnosnom razdoblju te dodatnu naknadu koja je obračunata za bilo koju uslugu koja prelazi količinu obuhvaćenu naknadom za paket
 - b) ukupne iznose naknada obračunatih tijekom odnosnog razdoblja za svaku uslugu, za svaki pruženi paket usluga i za usluge koje prelaze količinu obuhvaćenu naknadom za paket
 - c) kamatnu stopu na ugovoreno prekoračenje ako se primjenjuje na račun za plaćanje te ukupni iznos zaračunatih kamata na ugovoreno prekoračenje u odnosnom razdoblju
 - d) pasivnu kamatnu stopu koja se primjenjuje na račun za plaćanje te ukupni iznos kamata koje je potrošač ostvario u odnosnom razdoblju i
 - e) ukupni iznos svih obračunatih naknada za sve usluge pružene tijekom odnosnog razdoblja.
2. koristiti se, u mjeri u kojoj je to moguće, pojmovima određenima u popisu najreprezentativnijih usluga iz članka 5. stavka 9. ovoga Zakona
 3. biti napisano jasno, lako razumljivim riječima te slovima lako čitljive veličine
 4. mora biti točno i ne smije biti zavaravajuće
 5. imati naziv "Izvješće o naknadama" i zajednički simbol na vrhu prve stranice u svrhu razlikovanja od drugih dokumenata
 6. biti napisano na hrvatskom jeziku i latiničnim pismom te na bilo kojem drugom jeziku dogovorenom između potrošača i pružatelja platnih usluga
 7. sadržavati naknade u službenoj valuti Republike Hrvatske, a u drugoj valuti samo ako je to ugovoreno između pružatelja platnih usluga i potrošača u skladu s propisima kojima se uređuje devizno poslovanje
 8. biti u formatu i sa strukturom određenom provedbenim tehničkim standardom koji kao delegirani akt donosi Europska komisija na temelju članka 5. stavka 4. Direktive 2014/92/EU i člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

ODJELJAK 2.

Informacije za potrošače

Članak 7.

(1) Pružatelj platnih usluga dužan je u svojim predugovornim i promidžbenim informacijama namijenjenima potrošačima kao i u ugovorima koje sklapa s potrošačem koristiti pojmove iz popisa najreprezentativnijih usluga iz članka 5. stavka 9. ovoga Zakona.

(2) U informacijama iz stavka 1. ovoga članka pružatelj platnih usluga za označavanje svojih usluga, uz pojmove iz popisa najreprezentativnijih usluga iz članka 5. stavka 9. ovoga Zakona, može koristiti i svoje nazive.

(3) Pružatelj platnih usluga može u informativnom dokumentu o naknadama iz članka 5. ovoga Zakona i izvješću o naknadama iz članka 6. ovoga Zakona uz pojmove iz popisa najreprezentativnijih usluga iz članka 5. stavka 9. ovoga Zakona koristiti i svoje nazive usluga pod uvjetom da se ti nazivi koriste kao sekundarne oznake za usluge iz tog popisa.

Usporedba naknada

Članak 8.

(1) Hrvatska narodna banka na svojoj internetskoj stranici objavljuje usporedbu naknada koje pružatelji platnih usluga naplaćuju potrošačima za usluge navedene u popisu najreprezentativnijih usluga iz članka 5. stavka 9. ovoga Zakona.

(2) Objava usporedbe naknada iz stavka 1. ovoga članka sadržava:

1. jasne i objektivne kriterije na temelju kojih se provodi usporedba naknada
2. ažurne informacije napisane jasno, lako razumljivim riječima, korištenjem pojmova iz popisa najreprezentativnijih usluga iz članka 5. stavka 9. ovoga Zakona te oznaku vremena posljednjeg ažuriranja
3. cjelovit pregled tržišta ili njegova znatna dijela s jasnom naznakom prije prikaza same usporedbe naknada da objava usporedbe naknada ne predstavlja cjelovit pregled tržišta
4. uputu o načinu prijave netočnih informacija u objavi usporedbe naknada.

(3) Pružatelj platnih usluga dužan je na svojoj internetskoj stranici osigurati poveznicu s internetskom stranicom iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom određuje podatke koje su joj pružatelji platnih usluga dužni dostaviti za potrebe objave usporedbe naknada iz stavka 1. ovoga članka te način i rokove za dostavu tih podataka.

Račun za plaćanje u paketu s drugim proizvodom ili uslugom

Članak 9.

(1) Ako se račun za plaćanje nudi kao dio paketa zajedno s proizvodom ili uslugom koja nije povezana s računom za plaćanje, pružatelj platnih usluga dužan je obavijestiti potrošača o tome je li moguće račun za plaćanje ugovoriti samostalno.

(2) Ako je račun za plaćanje moguće ugovoriti samostalno, pružatelj platnih usluga dužan je pružiti potrošaču informacije o troškovima i naknadama za svaki od proizvoda i usluga koji se nude u paketu iz stavka 1. ovoga članka koji se mogu ugovoriti posebno.

POGLAVLJE III.
PREBACIVANJE

ODJELJAK 1.

Primjena odredbi ovoga Poglavlja

Članak 10.

Odredbe ovoga Poglavlja primjenjuju se na sve pružatelje platnih usluga koji potrošačima pružaju uslugu otvaranja i vođenja računa za plaćanje.

Pružanje usluge prebacivanja

Članak 11.

- (1) Pružatelji platnih usluga dužni su pružiti uslugu prebacivanja na zahtjev potrošača ako:
1. se oba pružatelja platnih usluga nalaze na području Republike Hrvatske i
 2. PPU-primatelj već vodi račun za plaćanje potrošača, ili potrošaču može otvoriti taj račun, u istoj valuti u kojoj je račun koji vodi PPU-prenositelj.
- (2) Usluga prebacivanja sastoji se u prijenosu s PPU-prenositelja na PPU-primatelja:
1. informacija o svim ili određenim trajnim nalogima za kreditne transfere, ponavljajućim izravnim terećenjima i ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima koji se izvršavaju na računu za plaćanje i/ili
 2. dijela ili cijeloga pozitivnog stanja računa za plaćanje s jednog računa za plaćanje na drugi
- uz zatvaranje ili bez zatvaranja računa za plaćanje kod PPU-prenositelja.
- (3) Opseg usluge prebacivanja određuje potrošač u punomoći koju predaje PPU-primatelju prema članku 13. ovoga Zakona.

Informacije o usluzi prebacivanja

Članak 12.

- (1) Pružatelj platnih usluga dužan je učiniti dostupnim potrošaču informacije o:
1. obvezama PPU-prenositelja i PPU-primatelja u svakom pojedinom stadiju postupka prebacivanja iz članaka 13. do 16. ovoga Zakona
 2. rokovima za izvršenje svake pojedine radnje u postupku prebacivanja
 3. naknadama, ako ih ima, koje se naplaćuju u postupku prebacivanja
 4. podacima koje treba dostaviti potrošač
 5. pravu na podnošenje prigovora pružatelju platnih usluga, pritužbe Hrvatskoj narodnoj banci i prijedloga za mirenje, sve prema odredbama zakona kojima je uređen platni promet i
 6. svim ovlaštenjima koja mogu biti sadržana u punomoći potrošača za prebacivanje, uz naznaku da potrošač sam izabire opseg ovlaštenja koja daje u toj punomoći.

- (2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka moraju biti dostupne potrošaču bez naknade, i to:
1. na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka na vidljivom mjestu u svim prostorijama pružatelja platnih usluga kojima potrošač ima pristup i
 2. u elektroničkom obliku na internetskoj stranici pružatelja platnih usluga.
- (3) Na zahtjev potrošača, pružatelj platnih usluga dužan je potrošaču besplatno dati informacije iz stavka 1. ovoga članka na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka kojim se pružatelj platnih usluga obično koristi u tu svrhu.

Punomoć potrošača za prebacivanje

Članak 13.

- (1) PPU-primatelj započinje uslugu prebacivanja nakon što od potrošača primi punomoć za prebacivanje. Ako su dva ili više potrošača imatelji istog računa za plaćanje, punomoć moraju dati svi imatelji.
- (2) Punomoć za prebacivanje mora sadržavati:
1. izričito ovlaštenje PPU-prenositelju za provođenje svake pojedine radnje koju PPU-primatelj, po izboru potrošača, zahtijeva od PPU-prenositelja prema članku 14. stavku 1. točkama od 1. do 7. ovoga Zakona
 2. izričito ovlaštenje PPU-primatelju za provođenje svake pojedine radnje iz članka 16. stavka 1. točaka 1., 2., 4. i 5. ovoga Zakona koju izabere potrošač i
 3. datum od kojeg se trajni nalozi za kreditne transfere i izravna terećenja moraju početi izvršavati s računa za plaćanje koji potrošač želi otvoriti ili koji već ima kod PPU-primatelja.
- (3) U punomoći iz stavka 2. ovoga članka potrošač može odrediti koje dolazne kreditne transfere, trajne naloge za kreditne transfere te ovlaštenja za izravno terećenje treba prebaciti.
- (4) Datum iz stavka 2. točke 3. ovoga članka ne smije biti raniji od šestoga radnog dana od dana kada je PPU-primatelj zaprimio tražene podatke od PPU-prenositelja.
- (5) PPU-primatelj dužan je informirati potrošača o najranijem datumu iz stavka 4. ovoga članka koji potrošač može odrediti u punomoći.
- (6) Punomoć mora biti napisana na hrvatskom jeziku i latiničnim pismom, što ne isključuje mogućnost da PPU-primatelj, PPU-prenositelj i potrošač ugovore istodobnu primjenu drugog jezika.
- (7) Punomoć mora biti u pisanom obliku, a PPU-primatelj dužan je potrošaču dati ili učiniti dostupnim primjerak potpisane punomoći.

Zahtjev PPU-primatelja prema PPU-prenositelju

Članak 14.

U roku od dva radna dana od primitka punomoći iz članka 13. ovoga Zakona, PPU-primatelj dužan je zatražiti od PPU-prenositelja da, ako je tako predviđeno u punomoći za prebacivanje, učini sljedeće:

1. proslijedi PPU-primatelju, a potrošaču ako je on to izričito zatražio, popis postojećih trajnih naloga za kreditne transfere sa svim podacima iz tih naloga te dostupne podatke o suglasnostima za izravna terećenja koja se prebacuju
2. proslijedi PPU-primatelju, a potrošaču ako je on to izričito zatražio, dostupne podatke o ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima i izravnim terećenjima za koje se suglasnost daje primatelju plaćanja ili pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja, a koji su izvršeni na računu za plaćanje potrošača u prethodnih 13 mjeseci
3. prestane prihvaćati izravna terećenja navedena u punomoći od datuma navedenog u punomoći, ako PPU-prenositelj nema uspostavljen sustav za automatsko preusmjeravanje izravnih terećenja na račun za plaćanje koji potrošač ima otvoren kod PPU-primatelja
4. prestane prihvaćati dolazne kreditne transfere navedene u punomoći s učinkom od datuma navedenog u punomoći ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - a) da PPU-prenositelj nema uspostavljen sustav za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera na račun za plaćanje koji potrošač ima kod PPU-primatelja i
 - b) da je potrošač zatvorio račun za plaćanje u skladu s točkom 7. ovoga članka
5. obustavi trajne naloge navedene u punomoći s učinkom od datuma navedenog u punomoći
6. prenese iznos pozitivnog stanja naveden u punomoći na račun za plaćanje koji potrošač ima kod PPU-primatelja na datum naveden u punomoći
7. zatvori račun za plaćanje kod PPU-prenositelja na datum naveden u punomoći.

Obveze PPU-prenositelja

Članak 15.

(1) Po primitku zahtjeva iz članka 14. ovoga Zakona, PPU-prenositelj, u skladu s punomoći iz članka 13. ovoga Zakona, obavlja sljedeće:

1. šalje PPU-primatelju podatke iz članka 14. točaka 1. i 2. ovoga Zakona u roku od pet radnih dana
2. prestaje prihvaćati u punomoći navedena izravna terećenja računa za plaćanje koji potrošač ima kod njega od datuma navedenog u punomoći ako PPU-prenositelj nema uspostavljen sustav za automatsko preusmjeravanje izravnih terećenja na račun za plaćanje koji potrošač ima kod PPU-primatelja
3. prestaje prihvaćati dolazne kreditne transfere s učinkom od datuma navedenog u punomoći ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - a) da PPU-prenositelj nema uspostavljen sustav za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera na račun za plaćanje koji potrošač ima kod PPU-primatelja i
 - b) da je potrošač zatvorio račun u skladu sa stavkom 1. točkom 6. ovoga članka
4. obustavlja trajne naloge s učinkom od datuma navedenog u punomoći
5. prenosi iznos pozitivnog stanja naveden u punomoći s računa za plaćanje koji potrošač ima kod njega na račun za plaćanje koji potrošač ima kod PPU-primatelja, na datum naveden u punomoći
6. ne dovodeći u pitanje odredbe okvirnog ugovora između PPU-prenositelja i potrošača i odredbe zakona kojim je uređen platni promet o otkaznom roku potrošača, zatvara račun za plaćanje na datum naveden u punomoći ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - a) da potrošač nema nepodmirenih obveza prema PPU-prenositelju po tom računu i
 - b) da su obavljene radnje iz točaka 1., 2., 4. i 5. ovoga stavka.

(2) Ako na računu za plaćanje potrošača ima nepodmirenih obveza koje sprječavaju zatvaranje tog računa prema stavku 1. točki 6. ovoga članka, PPU-prenositelj dužan je o tome odmah obavijestiti potrošača.

(3) Ne dovodeći u pitanje odredbe zakona kojim je uređen platni promet o blokadi platnog instrumenta, PPU-prenositelj ne smije blokirati platni instrument prije datuma navedenog u punomoći.

Ostale obveze PPU-primatelja

Članak 16.

(1) U roku od pet radnih dana od primitka podataka iz članka 14. točaka 1. i 2. ovoga Zakona te u skladu s punomoći iz članka 13. ovoga Zakona i u skladu s podacima koje mu je pružio PPU-prenositelj i/ili potrošač, PPU-primatelj je dužan:

1. uspostaviti trajne naloge za kreditne transfere koje je zatražio potrošač te ih početi izvršavati od datuma navedenog u punomoći
2. obaviti sve potrebne pripremne radnje za prihvaćanje izravnih terećenja te ih početi prihvaćati od datuma navedenog u punomoći
3. obavijestiti potrošača o njegovim pravima iz članka 5. stavka 3. točke (d) Uredbe (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (SL L 94, 30.3.2012.) ako se primjenjuje
4. obavijestiti platitelje koji zadaju ponavljajuće dolazne kreditne transfere na račun za plaćanje potrošača navedene u punomoći o podacima o računu za plaćanje potrošača otvorenom kod PPU-primatelja te proslijediti platiteljima kopiju punomoći. Ako PPU-primatelj nema sve potrebne podatke za obavijest, dužan je od potrošača ili PPU-prenositelja zatražiti podatke koji nedostaju
5. obavijestiti primatelje plaćanja koji se izravnim terećenjem namiruju s računa za plaćanje potrošača navedene u punomoći o podacima o računu za plaćanje potrošača otvorenom kod PPU-primatelja i o datumu od kada će se izravna terećenja početi izvršavati s tog računa za plaćanje te proslijediti primateljima plaćanja kopiju punomoći. Ako PPU-primatelj nema sve potrebne podatke za obavijest, dužan je od potrošača ili PPU-prenositelja zatražiti podatke koji nedostaju.

(2) Potrošač može sam dati platiteljima i/ili primateljima plaćanja podatke iz stavka 1. točaka 4. i 5. ovoga članka, umjesto da za to ovlasti PPU-primatelja. U tom slučaju, PPU-primatelj dužan je u roku iz stavka 1. ovoga članka dostaviti potrošaču pisanu obavijest koja mora sadržavati podatke o računu za plaćanje i datum koji je u punomoći za prebacivanje naveo potrošač kao datum od kada PPU-primatelj mora početi izvršavanje ponavljajućih dolaznih kreditnih transfera i izravnih terećenja.

ODJELJAK 2.

*Olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje potrošača***Članak 17.**

(1) Pružatelj platnih usluga dužan je potrošaču koji kod njega ima otvoren račun za plaćanje, a koji želi otvoriti ili već ima otvoren račun za plaćanje kod pružatelja platnih usluga u drugoj državi članici, na njegov zahtjev:

1. besplatno dostaviti:
 - a) popis sa svim podacima o aktivnim trajnim naložima za kreditne transfere i ovlaštenjima za izravna terećenja za koja je platitelj dao suglasnost svojem pružatelju platnih usluga
 - b) dostupne podatke o ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima i izravnim terećenjima za koja je platitelj dao suglasnost primatelju plaćanja ili pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja, a koji su izvršeni s računa za plaćanje potrošača u prethodnih 13 mjeseci
2. prenijeti iznos pozitivnog stanja koji odredi potrošač s njegova računa za plaćanje na račun za plaćanje koji potrošač ima kod pružatelja platnih usluga u drugoj državi članici pod uvjetom da zahtjev sadržava sve podatke koji omogućuju identifikaciju novog pružatelja platnih usluga i računa za plaćanje kod tog pružatelja platnih usluga i/ili
3. zatvoriti račun za plaćanje potrošača.

(2) Ne dovodeći u pitanje odredbe okvirnog ugovora između pružatelja platnih usluga i potrošača i odredbe zakona kojim je uređen platni promet o otkaznom roku okvirnog ugovora, pružatelj platnih usluga dužan je izvršiti zatražene radnje iz stavka 1. ovoga članka u roku koji odredi potrošač.

(3) Rok iz stavka 2. ovoga članka ne može biti raniji od šestog radnog dana od primitka zahtjeva potrošača, osim ako između pružatelja platnih usluga i potrošača postoji drugačiji sporazum.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pružatelj platnih usluga nije dužan izvršiti zatražene radnje ako na računu za plaćanje potrošača ima nepodmirenih obveza prema tom pružatelju platnih usluga.

(5) Ako na računu za plaćanje potrošača ima nepodmirenih obveza koje sprječavaju izvršavanje zatraženih radnji, pružatelj platnih usluga dužan je o tome odmah po podnošenju zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka obavijestiti potrošača.

ODJELJAK 3.

*Naknade povezane s uslugom prebacivanja***Članak 18.**

(1) PPU-prenositelj i PPU-primatelj dužni su osigurati potrošaču besplatan pristup svim raspoloživim podacima o postojećim trajnim naložima i izravnim terećenjima koje on ima kod tih pružatelja platnih usluga.

(2) PPU-prenositelj ne smije naplatiti naknadu potrošaču ili PPU-primatelju za davanje podataka koje od njega prema članku 14. ovoga Zakona zatraži PPU-primatelj.

(3) Na naknadu za zatvaranje računa za plaćanje primjenjuju se odredbe zakona kojim je uređen platni promet o naknadama u vezi s otkazom okvirnog ugovora.

(4) Ako PPU-prenositelj i PPU-primatelj naplaćuju potrošaču naknade za usluge iz članaka od 14. do 16. ovoga Zakona koje nisu navedene u stavcima 1., 2. i 3. ovoga članka, te naknade moraju biti razumne i u skladu sa stvarnim troškovima tog pružatelja platnih usluga.

Odgovornost pružatelja platnih usluga

Članak 19.

(1) Pružatelj platnih usluga koji je uključen u postupak prebacivanja dužan je bez odgađanja nadoknaditi potrošaču imovinsku štetu, uključujući naknade i kamate, koju je potrošač pretrpio zbog toga što taj pružatelj platnih usluga nije u cijelosti ili djelomično ispunio svoje obveze iz ovoga Poglavlja.

(2) Odgovornost iz stavka 1. ovoga članka isključena je u slučaju iznimnih i nepredvidivih okolnosti na koje pružatelj platnih usluga koji se poziva na te okolnosti nije mogao utjecati i čije se posljedice ne bi mogle izbjeći unatoč postupanju s potrebnom pozornošću kao i u slučaju kad je pružatelj platnih usluga bio dužan primijeniti drugi propis.

(3) Odgovornost iz stavaka 1. i 2. ovoga članka utvrđuje se u skladu s općim pravilima o odgovornosti za štetu.

POGLAVLJE IV.

PRAVO NA RAČUN ZA PLAĆANJE

ODJELJAK 1.

Primjena odredbi ovoga Poglavlja

Članak 20.

Odredbe ovoga Poglavlja primjenjuju se samo na kreditne institucije koje nude osnovni račun.

Zabrana diskriminacije

Članak 21.

(1) Kreditna institucija ne smije diskriminirati potrošača koji podnosi zahtjev za otvaranje računa za plaćanje i/ili koristi račun za plaćanje na osnovi njegova državljanstva ili mjesta boravka ili bilo kojoj drugoj osnovi navedenoj u članku 21. Povelje o temeljnim pravima Europske unije ako taj potrošač ima zakonito boravište u Europskoj uniji.

(2) Kreditna institucija ne smije postavljati uvjete za otvaranje i korištenje osnovnog računa koji po bilo kojoj osnovi diskriminiraju potrošače.

*Osnovni račun***Članak 22.**

- (1) Potrošač koji ima zakonito boravište u Europskoj uniji i potrošač koji nije dobio dozvolu za boravak, a čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili stvarnih razloga, imaju pravo na otvaranje i korištenje osnovnog računa.
- (2) Osnovni račun je račun za plaćanje koji ima sva obilježja iz članka 23. ovoga Zakona.
- (3) Kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 15 milijardi kuna dužna je potrošačima nuditi osnovni račun, a ostale ga kreditne institucije mogu nuditi.
- (4) Kreditna institucija koja nudi osnovni račun dužna je potrošaču na njegov zahtjev otvoriti osnovni račun u roku od deset radnih dana od primitka zahtjeva ili u istom roku odbiti zahtjev.
- (5) Kreditna institucija koja nudi osnovni račun može odbiti zahtjev potrošača za otvaranje tog računa ako potrošač na području Republike Hrvatske već ima otvoren račun za plaćanje koji mu omogućuje korištenje usluga iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona.
- (6) Kreditna institucija može kao dokaz nepostojanja razloga za odbijanje iz stavka 5. ovoga članka prihvatiti pisanu izjavu potrošača o tome da nema otvoren takav račun za plaćanje u Republici Hrvatskoj ili da će takav račun za plaćanje biti zatvoren.
- (7) Kreditna institucija koja nudi osnovni račun dužna je odbiti zahtjev potrošača za otvaranje osnovnog računa ako bi otvaranje tog računa dovelo do povrede propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.
- (8) U slučaju odbijanja iz stavka 7. ovoga članka kreditna institucija dužna je obavijestiti nadležno tijelo i provesti druge postupke u skladu s propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.
- (9) Ako kreditna institucija odbije zahtjev potrošača za otvaranje osnovnog računa iz razloga navedenih u staccima 5. ili 7. ovoga članka, dužna je bez odgađanja, pisanim putem, obavijestiti potrošača o toj odluci i razlogu odbijanja, osim ako bi otkrivanje razloga bilo protivno ciljevima nacionalne sigurnosti, javnom interesu ili propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma. Za takvu obavijest kreditna institucija ne smije potrošaču naplatiti naknadu.
- (10) Obavijest iz stavka 9. ovoga članka mora sadržavati uputu o pravu na podnošenje prigovora kreditnoj instituciji, pritužbe Hrvatskoj narodnoj banci i prijedloga za mirenje, sve prema odredbama zakona kojima je uređen platni promet.
- (11) Kreditna institucija ne smije otvaranje osnovnog računa uvjetovati ugovaranjem dodatnih usluga.
- (12) Kreditna institucija ne smije omogućiti raspolaganje novčanim sredstvima putem platnih instrumenata koji su vezani uz osnovni račun potrošača u iznosu koji prelazi stanje na tom računu.

*Obilježja osnovnog računa***Članak 23.**

(1) Osnovni račun obuhvaća:

1. usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja računa za plaćanje
2. usluge koje omogućuju polaganje novčanih sredstava na račun za plaćanje
3. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje u državama članicama na šalteru ili bankomatu i
4. usluge izvršenja sljedećih platnih transakcija:
 - a) izravnih terećenja
 - b) platnih transakcija putem platne kartice, uključujući plaćanja putem interneta i
 - c) kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i putem sustava internetskog bankarstva.

(2) Kreditna institucija ne smije potrošaču nuditi usluge iz stavka 1. ovoga članka u okviru osnovnog računa u opsegu koji je manji od onog u kojemu ih inače nudi u okviru računa za plaćanje koji nije osnovni račun.

(3) Osnovni račun mora biti u službenoj valuti Republike Hrvatske.

(4) Osnovni račun mora omogućiti potrošaču izvršavanje neograničenog broja platnih transakcija i drugih radnji u vezi s uslugama iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Osnovni račun mora omogućiti potrošaču iniciranje i upravljanje platnim transakcijama u prostorijama kreditne institucije i putem internetskog bankarstva ako ga kreditna institucija i inače nudi.

(6) Ugovoreno prekoračenje po osnovnom računu nije dopušteno.

ODJELJAK 2.*Naknade povezane s osnovnim računom***Članak 24.**

(1) Za usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknade samo ako mu ih i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(2) Ako kreditna institucija i inače prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena naplaćuje potrošaču naknade za pojedine usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona, takve naknade moraju biti razumne osim naknada za platne transakcije putem kreditnih kartica za koje kreditna institucija naplaćuje naknade prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(3) Razumnu naknadu za pojedinu uslugu iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona određuje kreditna institucija uzimajući u obzir:

1. prosječnu mjesečnu isplaćenu neto plaću u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesečnim isplaćenim neto plaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. – XII. mjeseca prethodne kalendarske godine (godišnji pokazatelj) i
2. prosječnu naknadu koju kreditna institucija naplaćuje potrošačima za tu uslugu u vezi s računom za plaćanje.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, naknada za osnovni račun potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 10. ovoga članka ne smije biti viša od 0,13% prosječne mjesečne isplaćene neto plaće u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesečnim isplaćenim neto plaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. – XII. mjeseca prethodne kalendarske godine (godišnji pokazatelj).

(5) Naknada iz stavka 4. ovoga članka obuhvaća sve usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona koje nisu platne transakcije i 10 nacionalnih platnih transakcija mjesečno u službenoj valuti Republike Hrvatske koje kreditna institucija i inače naplaćuje potrošaču prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(6) Broj besplatnih nacionalnih platnih transakcija iz stavka 5. ovoga članka isključuje kreditne transfere koji nisu zadani u poslovnicama kreditne institucije ili putem internetskog bankarstva.

(7) Ako bi zbog promjene prosječne mjesečne isplaćene neto plaće u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku iz stavka 4. ovoga članka naknada koju kreditna institucija naplaćuje potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 10. ovoga članka bila viša od najviše dozvoljene naknade prema stavku 4. ovoga članka, takva naknada neće predstavljati povredu odredbe stavka 4. ovoga članka ako izmjena te naknade stupi na snagu u roku od tri mjeseca od dana objave takvog priopćenja Državnog zavoda za statistiku.

(8) Odredba stavka 7. ovoga članka ne dovodi u pitanje primjenu odredbi o izmjenama okvirnog ugovora iz zakona kojim je uređen platni promet.

(9) Naknade koje kreditna institucija naplaćuje potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini za izvršenje platnih transakcija koje prelaze broj određen u skladu sa stavkom 5. ovoga članka moraju biti razumne.

(10) Potrošači koji pripadaju osjetljivoj skupini korisnici su sljedećih prava prema zakonu kojim je uređena socijalna skrb:

1. zajamčene minimalne naknade
2. naknade za osobne potrebe korisnika smještaja
3. naknada za redovito studiranje
4. osobne invalidnine
5. doplatka za pomoć i njegu i
6. naknade do zaposlenja.

(11) Ako kreditna institucija odbije izvršiti autoriziranu platnu transakciju zbog toga što na osnovnom računu potrošača nema dovoljno sredstava, kreditna institucija ne smije potrošaču za tu transakciju ili odbijanje izvršenja transakcije naplatiti naknadu.

(12) Ako osnovni račun potrošača iz bilo kojeg razloga bude doveden u negativno stanje, kreditna institucija ne smije potrošaču naplatiti kamatu na negativno stanje.

Opće i prethodne informacije o osnovnom računu

Članak 25.

(1) Kreditna institucija koja nudi osnovni račun dužna je potrošaču besplatno učiniti dostupnim informacije o uslugama koje nudi u okviru tog računa, uvjetima korištenja tih usluga, o naknadama koje potrošač plaća za njihovo korištenje te dati pojašnjenja u vezi s tim uslugama.

(2) Kreditna institucija dužna je informacije iz stavka 1. ovoga članka dati na način da potrošaču bude jasno da ga otvaranje i korištenje osnovnog računa ne obvezuje na ugovaranje bilo koje dodatne usluge.

Raskid okvirnog ugovora o osnovnom računu

Članak 26.

(1) Ako ovim člankom nije propisano drugačije, na prestanak okvirnog ugovora o osnovnom računu primjenjuju se odredbe o raskidu i otkazu ugovora iz zakona kojim je uređen platni promet i zakona kojim su uređeni obvezni odnosi.

(2) Kreditna institucija može raskinuti okvirni ugovor o osnovnom računu samo u sljedećim slučajevima:

1. ako se potrošač koristi osnovnim računom u nezakonite svrhe
2. ako po osnovnom računu nije izvršena niti jedna transakcija u razdoblju dužem od 24 mjeseca neprekidno
3. ako je potrošač u svrhu otvaranja osnovnog računa dao netočne informacije, a na temelju točnih informacija kreditna institucija bila bi dužna odbiti zahtjev za otvaranje tog računa
4. ako potrošač više nema zakonito boravište u Europskoj uniji ili
5. ako je potrošač u Republici Hrvatskoj nakon otvaranja osnovnog računa otvorio drugi račun za plaćanje putem kojega se može koristiti uslugama iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Ako kreditna institucija namjerava raskinuti okvirni ugovor iz razloga navedenih u stavku 2. točkama 2., 4. i 5. ovoga članka, dužna je pisanim putem obavijestiti potrošača o razlogu za raskid i pozvati ga da taj razlog otkloni u roku od najmanje dva mjeseca. Ako potrošač ne otkloni razlog raskida i to ne dokaže u određenom roku, okvirni ugovor o osnovnom računu raskida se istekom tog roka.

(4) Ako kreditna institucija raskida okvirni ugovor iz razloga navedenih u stavku 2. točkama 1. i 3. ovoga članka, raskid okvirnog ugovora proizvodi pravne učinke dostavom potrošaču pisane obavijesti o raskidu poslanoj preporučenom pošiljkom s povratnicom.

(5) Obavijest iz stavka 4. ovoga članka mora sadržavati razlog raskida, osim ako bi navođenje razloga bilo protivno ciljevima nacionalne sigurnosti ili javnom interesu.

(6) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, ako obavijest iz bilo kojeg razloga bude vraćena kreditnoj instituciji kao pošiljatelju, raskid okvirnog ugovora nastupa danom vraćanja te obavijesti kreditnoj instituciji.

(7) Kreditna institucija za obavijest iz stavaka 3. i 4. ovoga članka ne smije naplatiti naknadu.

(8) Obavijest iz stavaka 3. i 4. ovoga članka mora sadržavati uputu o pravu na podnošenje prigovora pružatelju platnih usluga, pritužbe Hrvatskoj narodnoj banci i prijedloga za mirenje prema odredbama zakona kojim je uređen platni promet.

Izješćivanje Hrvatske narodne banke

Članak 27.

(1) Pružatelji platnih usluga dužni su izvješćavati Hrvatsku narodnu banku u skladu s propisom iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Hrvatska narodna banka u statističke i/ili nadzorne svrhe podzakonskim propisom određuje sadržaj izvješća o aktivnostima pružatelja platnih usluga prema ovom Zakonu te rokove i način dostave tih izvješća.

POGLAVLJE V.

NADLEŽNA TIJELA, SURADNJA I IZVANSUDSKO RJEŠAVANJE SPOROVA

ODJELJAK 1.

Nadzor

Članak 28.

(1) Nadzor nad pružateljima platnih usluga u primjeni ovoga Zakona, delegiranih akata Europske komisije donesenih na temelju članka 3. stavka 4., članka 4. stavka 6. i članka 5. stavka 4. Direktive 2014/92/EU i članka 15. Uredbe (EU) 1093/2010 i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja Hrvatska narodna banka i Financijski inspektorat Republike Hrvatske.

(2) Ako ovim Zakonom nije određeno drugačije, Hrvatska narodna banka obavlja nadzor iz stavka 1. ovoga članka na način propisan posebnim zakonima kojima se uređuje poslovanje pojedinog pružatelja platnih usluga.

(3) Financijski inspektorat Republike Hrvatske obavlja nadzor iz stavka 1. ovoga članka u skladu s ovlastima propisanim zakonom kojim se uređuju djelokrug, nadležnost i ovlasti Financijskog inspektorata Republike Hrvatske.

ODJELJAK 2.

*Suradnja s nadležnim tijelima drugih država članica***Članak 29.**

(1) Hrvatska narodna banka i Financijski inspektorat Republike Hrvatske kao tijela nadležna za nadzor nad pružateljima platnih usluga u primjeni ovoga Zakona surađuju međusobno i s tijelima drugih država članica nadležnima za izvršavanje i primjenu nacionalnih propisa koji reguliraju račun za plaćanje potrošača.

(2) Hrvatska narodna banka ujedno je tijelo Republike Hrvatske za kontakt s nadležnim tijelima drugih država članica iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Suradnja s nadležnim tijelima drugih država članica iz stavka 1. ovog članka sastoji se u međusobnom pružanju pomoći, a osobito u razmjeni podataka i suradnji u provođenju istražnih i nadzornih aktivnosti.

(4) Razmjena podataka iz stavka 3. ovoga članka između Hrvatske narodne banke i tijela drugih država članica određenih za kontakt provodi se bez neopravdanog odgađanja.

(5) Davanje podataka u okviru suradnje iz stavka 3. ovoga članka nije povreda obveze čuvanja povjerljivih podataka.

(6) Hrvatska narodna banka pri davanju podataka nadležnom tijelu druge države članice može naznačiti da se ti podaci ne smiju davati trećima bez njezine izričite suglasnosti.

(7) Hrvatska narodna banka dužna je podatke primljene prema stavku 3. ovoga članka čuvati kao povjerljive. Ako nadležno tijelo druge države članice pri davanju podataka naznači da se ti podaci ne smiju davati trećima bez njegove izričite suglasnosti, Hrvatska narodna banke takve će podatke koristiti isključivo u svrhu u koju ih je primila.

(8) Hrvatska narodna banka može odbiti zahtjev za suradnju iz stavka 3. ovoga članka u sljedećim slučajevima:

1. ako bi zatražena radnja mogla negativno utjecati na suverenitet, sigurnost ili javni interes Republike Hrvatske
2. ako su pred tijelima Republike Hrvatske već pokrenuti sudski postupci protiv istih osoba i za iste radnje u vezi s kojima je zatražena suradnja i/ili
3. ako je u Republici Hrvatskoj već donesena pravomoćna presuda protiv istih osoba i za iste radnje u vezi s kojima je zatražena suradnja.

(9) O odbijanju i razlozima odbijanja suradnje iz stavka 8. ovoga članka Hrvatska narodna banka obavještava nadležno tijelo druge države članice koje je zatražilo suradnju.

(10) U slučaju da Hrvatska narodna banka ili nadležno tijelo druge države članice odbije zahtjev za suradnju ili ne postupi po takvom zahtjevu u razumnom roku, tijelo čijem zahtjevu nije udovoljeno može zatražiti posredovanje Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

ODJELJAK 3.

*Izvensudsko rješavanje sporova***Članak 30.**

Neovisno o pravu potrošača na alternativno rješavanje domaćih i prekograničnih sporova u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje alternativno rješavanje potrošačkih sporova te na pravo pokretanja sudskoga ili arbitražnog postupka, na prigovor potrošača pružatelju platnih usluga, na pritužbu potrošača Hrvatskoj narodnoj banci i na prijedlog potrošača za mirenje primjenjuju se odredbe zakona kojim je uređen platni promet.

POGLAVLJE VI.
PREKRŠAJNE ODREDBE

ODJELJAK 1.

*Teži prekršaji***Članak 31.**

(1) Za prekršaj kaznit će se pružatelj platnih usluga novčanom kaznom od 50.000,00 do 500.000,00 kuna:

1. ako potrošaču ne da informativni dokument o naknadama u skladu s člankom 5. stavkom 1. ovoga Zakona
2. ako potrošaču ne da prethodne informacije iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona istodobno s informativnim dokumentom o naknadama
3. ako informativni dokument o naknadama ne sastavi u skladu s člankom 5. stavkom 3. ili 4. ovoga Zakona
4. ako potrošaču ne učini dostupnim informativni dokument o naknadama u skladu s člankom 5. stavkom 7. ovoga Zakona
5. ako na zahtjev potrošača ne da potrošaču informativni dokument o naknadama i pojmovnik besplatno na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka u skladu s člankom 5. stavkom 8. ovoga Zakona
6. ako potrošaču ne da ili ne učini dostupnim najmanje jednom godišnje i besplatno izvješće o naknadama u skladu s člankom 6. stavkom 1. ovoga Zakona
7. ako na zahtjev potrošača ne dostavi potrošaču izvješće o naknadama na papiru u skladu s člankom 6. stavkom 4. ovoga Zakona
8. ako izvješće o naknadama nije sastavljeno u skladu s člankom 6. stavkom 5. ovoga Zakona
9. ako na svojoj internetskoj stranici ne osigura poveznicu s internetskom stranicom Hrvatske narodne banke u skladu s člankom 8. stavkom 3. ovoga Zakona
10. ako potrošača ne obavijesti o tome je li moguće račun za plaćanje ugovoriti samostalno u skladu s člankom 9. stavkom 1. ovoga Zakona
11. ako potrošaču ne pruži informacije o troškovima i naknadama u skladu s člankom 9. stavkom 2. ovoga Zakona
12. ako potrošaču ne pruži uslugu prebacivanja u skladu s člankom 11. stavkom 1. ovoga Zakona
13. ako potrošaču ne učini dostupnim informacije o usluzi prebacivanja u skladu s člankom 12. stavcima 1. ili 2. ovoga Zakona

14. ako na zahtjev potrošača ne da potrošaču informacije o usluzi prebacivanja na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka besplatno u skladu s člankom 12. stavkom 3. ovoga Zakona
15. ako kao PPU-primatelj ne informira potrošača o najranijem datumu u skladu s člankom 13. stavkom 5. ovoga Zakona ili ako ne da ili ne učini dostupnim potrošaču primjerak potpisane punomoći u skladu s člankom 13. stavkom 7. ovoga Zakona
16. ako kao PPU-primatelj u roku od dva radna dana od primitka punomoći za prebacivanje ne zatraži od PPU-prenositelja da izvrši sve radnje iz članka 14. ovoga Zakona koje su predviđene u punomoći potrošača
17. ako kao PPU-prenositelj ne postupi u skladu s člankom 15. stavkom 1. ovoga Zakona
18. ako kao PPU-prenositelj ne obavijesti potrošača o postojanju nepodmirenih obveza na računu za plaćanje koje sprječavaju zatvaranje tog računa u skladu s člankom 15. stavkom 2. ovoga Zakona
19. ako kao PPU- prenositelj blokira platni instrument protivno članku 15. stavku 3. ovoga Zakona
20. ako kao PPU-primatelj ne postupi u skladu s člankom 16. stavkom 1. točkama 1., 2., 4. ili 5. ovoga Zakona
21. ako kao PPU-primatelj ne dostavi potrošaču pisanu obavijest u skladu s člankom 16. stavkom 2. ovoga Zakona
22. ako na zahtjev potrošača ne izvrši zatražene radnje u skladu s člankom 17. stavkom 1. ili 2. ovoga Zakona
23. ako ne obavijesti potrošača o postojanju nepodmirenih obveza koje sprječavaju izvršavanje zatraženih radnji u skladu s člankom 17. stavkom 5. ovoga Zakona
24. ako kao PPU-prenositelj ili PPU-primatelj ne osigura potrošaču besplatan pristup svim raspoloživim podacima o postojećim trajnim nalogima i izravnim terećenjima koje potrošač ima kod tih pružatelja platnih usluga u skladu s člankom 18. stavkom 1. ovoga Zakona ili ako naplati naknadu potrošaču protivno članku 18. stavku 4. ovoga Zakona
25. ako kao PPU-prenositelj naplati naknadu potrošaču ili PPU-primatelju protivno članku 18. stavku 2. ovoga Zakona
26. ako kao kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 15 milijardi kuna ne nudi potrošačima osnovni račun u skladu s člankom 22. stavkom 3. ovoga Zakona
27. ako kao kreditna institucija u odnosu na zahtjev potrošača za otvaranje osnovnog računa postupi protivno članku 22. stavku 4. ovoga Zakona
28. ako kao kreditna institucija ne odbije zahtjev potrošača za otvaranjem osnovnog računa u skladu s člankom 22. stavkom 7. ovoga Zakona
29. ako kao kreditna institucija ne obavijesti nadležno tijelo u skladu s člankom 22. stavkom 8. ovoga Zakona
30. ako kao kreditna institucija u odnosu na obavijest potrošaču o odbijanju zahtjeva za otvaranje osnovnog računa postupi protivno članku 22. stavcima 9. ili 10. ovoga Zakona
31. ako kao kreditna institucija uvjetuje otvaranje osnovnog računa ugovaranjem dodatnih usluga protivno članku 22. stavku 11. ovog Zakona
32. ako kao kreditna institucija nudi ili ugovara usluge u okviru osnovnog računa u opsegu koji je manji od onog u kojem ih inače nudi u okviru računa za plaćanje koji nije osnovni račun protivno članku 23. stavku 2. ovoga Zakona
33. ako kao kreditna institucija nudi ili ugovara osnovni račun protivno članku 23. stavcima 3., 4., 5. ili 6. ovoga Zakona
34. ako kao kreditna institucija naplati potrošaču koji ne pripada osjetljivoj skupini naknadu protivno članku 24. stavcima 1., 2. ili 11. ovoga Zakona

35. ako kao kreditna institucija naplati potrošaču koji ne pripada osjetljivoj skupini kamatu protivno članku 24. stavku 12. ovoga Zakona
36. ako kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini naknadu protivno članku 24. stavku 4. ovoga Zakona u vezi sa člankom 24. stavkom 7. ovoga Zakona ili protivno članku 24. staccima 5., 6., 9. ili 11. ovoga Zakona
37. ako kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini kamatu protivno članku 24. stavku 12. ovoga Zakona
38. ako kao kreditna institucija potrošaču ne učini dostupnim informacije u skladu s člankom 25. ovoga Zakona
39. ako kao kreditna institucija raskine okvirni ugovor o osnovnom računu iz razloga ili na način protivan članku 26. staccima 2., 3., 4., 5. ili 8. ovoga Zakona ili ako naplati potrošaču naknadu za obavijest protivno članku 26. stavku 7. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba iz uprave pružatelja platnih usluga, a ako pružatelj platnih usluga ima monistički ustroj, njegov odgovorni izvršni direktor, odnosno direktor podružnice pružatelja platnih usluga iz treće zemlje osnovane u Republici Hrvatskoj novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinio pružatelj platnih usluga osnovan u drugoj državi članici koji platne usluge na području Republike Hrvatske pruža preko podružnice ili zastupnika osnovanog u Republici Hrvatskoj, za taj prekršaj kaznit će se njegova podružnica odnosno njegov zastupnik prema stavku 1. ovoga članka.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i direktor odgovoran za poslovanje podružnice odnosno odgovorna osoba iz uprave zastupnika pravne osobe prema stavku 2. ovoga članka.

Lakši prekršaji

Članak 32.

(1) Za prekršaj kaznit će se pružatelj platnih usluga novčanom kaznom od 20.000,00 do 200.000,00 kuna:

1. ako potrošaču ne učini dostupnim pojmovnik u skladu s člankom 5. stavkom 5. ili 7. ovoga Zakona
2. ako pojmovnik ne sastavi u skladu s člankom 5. stavkom 6. ovoga Zakona
3. ako potrošaču ne ponudi primanje izvješća o naknadama na papiru u skladu s člankom 6. stavkom 3. ovoga Zakona
4. ako u svojim predugovornim i promidžbenim informacijama namijenjenima potrošačima ili u ugovoru s potrošačem ne koristi pojmove iz popisa najreprezentativnijih usluga ovoga Zakona u skladu s člankom 7. ovoga Zakona
5. ako kao kreditna institucija postupi protivno članku 22. stavku 12. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba iz uprave pružatelja platnih usluga, a ako pružatelj platnih usluga ima monistički ustroj, njegov odgovorni izvršni direktor, odnosno direktor podružnice pružatelja platnih usluga iz treće zemlje osnovane u Republici Hrvatskoj novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 do 20.000,00 kuna.

(3) Ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinio pružatelj platnih usluga osnovan u drugoj državi članici koji platne usluge na području Republike Hrvatske pruža preko podružnice ili zastupnika osnovanog u Republici Hrvatskoj, za taj prekršaj kaznit će se njegova podružnica odnosno njegov zastupnik prema stavku 1. ovoga članka.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i direktor odgovoran za poslovanje podružnice odnosno odgovorna osoba iz uprave zastupnika pravne osobe prema stavku 2. ovoga članka.

Nadležnost za vođenje prekršajnog postupka

Članak 33.

Financijski inspektorat Republike Hrvatske vodi u prvom stupnju prekršajni postupak za prekršaje propisane ovim Zakonom.

ODJELJAK 2.

Objava odluka o prekršaju

Članak 34.

(1) Hrvatska narodna banka na svojoj internetskoj stranici može objavljivati izreke pravomoćnih odluka o odgovornosti i sankcijama za prekršaje prema ovom Zakonu koje su izrečene pružateljima platnih usluga i odgovornim osobama pružatelja platnih usluga u prekršajnim postupcima u kojima je Hrvatska narodna banka ovlaštena tužitelj.

(2) Hrvatska narodna banka može objavljivati rješenja koje donosi u izvršavanju svojih nadzornih ovlasti. Kad Hrvatska narodna banka objavi takvo rješenje, dužna je objaviti i odluku upravnog suda donesenu povodom tužbe protiv tog rješenja.

(3) Izreke odluka iz stavaka 1. i 2. ovoga članka Hrvatska narodna banka objavit će na način da se anonimiziraju potrošač i drugi korisnici platnih usluga.

(4) Hrvatska narodna banka neće objaviti izreke odluka iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ako ocijeni da bi takva objava mogla ugroziti stabilnost financijskog tržišta ili prouzročiti nerazmjernu štetu pružatelju platnih usluga.

(5) Hrvatska narodna banka neće objaviti dio izreke odluka iz stavaka 1. i 2. ovoga članka koji se odnosi na odgovornu osobu pružatelja platnih usluga ako ocijeni da bi takva objava mogla prouzročiti nerazmjernu štetu toj osobi.

POGLAVLJE VII.
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

ODJELJAK 1.

Podzakonski akti Hrvatske narodne banke

Članak 35.

(1) Podzakonske propise iz članka 5. stavka 9., članka 8. stavka 4. i članka 27. stavka 2. ovoga Zakona Hrvatska narodna banka donosi najkasnije u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta Europske komisije donesenog na temelju članka 3. stavka 4. Direktive 2014/92/EU i članka 15. Uredbe (EU) 1093/2010.

(2) Popis najreprezentativnijih usluga iz članka 5. stavka 9. ovoga Zakona Hrvatska narodna banka dužna je objaviti na svojoj internetskoj stranici prije donošenja podzakonskih propisa iz stavka 1. ovog članka, i to najkasnije u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu delegiranog akta Europske komisije donesenog na temelju članka 3. stavka 4. Direktive 2014/92/EU i članka 15. Uredbe (EU) 1093/2010.

(3) Hrvatska narodna banka objavit će na svojoj internetskoj stranici obavijest o stupanju na snagu delegiranog akta Europske komisije donesenog na temelju članka 3. stavka 4. Direktive 2014/92/EU i članka 15. Uredbe (EU) 1093/2010.

ODJELJAK 2.

Obavješćivanje Europske komisije i Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo

Članak 36.

(1) Hrvatska narodna banka obavještava Europsku komisiju i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo o svojoj nadležnosti i nadležnosti Financijskog inspektorata Republike Hrvatske iz članka 28. stavka 1. ovoga Zakona do 18. rujna 2016. godine te obavještava Europsku komisiju o svojoj nadležnosti iz članka 29. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Hrvatska narodna banka obavještava Europsku komisiju do 18. rujna 2018. godine, a nakon toga svake dvije godine o usklađenosti postupanja pružatelja platnih usluga s člancima 5., 6. i 7. ovoga Zakona, o ispunjavanju svojih dužnosti iz članka 8. ovoga Zakona, o broju prebačenih računa za plaćanje i broju odbijenih zahtjeva za prebacivanje, o broju kreditnih institucija koje nude osnovni račun, ukupnom broju otvorenih osnovnih računa i broju odbijenih zahtjeva za otvaranje osnovnog računa.

ODJELJAK 3.

*Stupanje na snagu***Članak 37.**

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 18. rujna 2016. godine, osim članka 5. stavaka od 1. do 8., članka 6. stavaka od 1. do 5., članka 7., članka 8. stavaka 1., 2. i 3., članka 31. stavka 1. točaka od 1. do 9., članka 32. stavka 1. točaka od 1. do 4. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu devet mjeseci nakon stupanja na snagu delegiranog akta Europske komisije donesenog na temelju članka 3. stavka 4. Direktive 2014/92/EU i članka 15. Uredbe (EU) 1093/2010.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

U članku 1. predloženog Zakona utvrđuje se predmet Zakona, i to: transparentnost i usporedivost naknada povezanih s računom za plaćanje potrošača, prebacivanje računa za plaćanje potrošača unutar Republike Hrvatske, olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje potrošača i otvaranje i korištenje osnovnog računa potrošača.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 1. stavcima 1. i 2. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 2.

Ovim člankom propisano je pravo Europske unije s kojim su usklađene odredbe ovoga Zakona.

Uz članak 3.

U ovom članku propisani su pojmovi koji se upotrebljavaju u Zakonu. Uz pojmove kojima je značenje određeno Direktivom 2014/92/EU, navedeni članak sadrži i dodatne pojmove iz drugih propisa iz područja platnog prometa koji su nužni za opseg primjene ovoga Zakona (primjerice pojam "nacionalna platna transakcija").

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 2. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisano je da se Poglavlje II. ovoga Zakona koje se odnosi na transparentnost i usporedivost naknada povezanih s računom za plaćanje primjenjuje na sve pružatelje platnih usluga koji potrošačima pružaju uslugu otvaranja i vođenja računa za plaćanje.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 1. stavkom 3. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisan je sadržaj, oblik i način davanja informativnog dokumenta o naknadama koje je pružatelj platnih usluga dužan dati potrošaču prije sklapanja ugovora o računu za plaćanje te pojmovnika. Informativni dokument o naknadama mora sadržavati pojmove za sve usluge s popisa najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje koji donosi Hrvatska narodna banka i ako pružatelj platnih usluga nudi te usluge naknadu za svaku od tih usluga. Pružatelj platnih usluga dužan je na informativni dokument o naknadama primijeniti standardizirani format informativnog dokumenta i njegov zajednički simbol u skladu s provedbenim tehničkim standardom koji će donijeti Europska komisija temeljem članka 4. Direktive 2014/92/EU. Hrvatska narodna banka može detaljnije urediti oblik i sadržaj informativnog dokumenta o naknadama.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 3. stavcima 1., 2. i 5. te člankom 4. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 6.

Ovim člankom propisan je sadržaj, oblik i način davanja izvješća o naknadama. Pružatelj platnih usluga dužan je potrošaču najmanje jednom godišnje besplatno dati ili učiniti raspoloživim izvješće o naknadama. Izvješće o naknadama obuhvaća sve obračunate naknade, te ako je primjenjivo, informacije o kamatnoj stopi na prekoračenje koja se primjenjuje na račun za plaćanje te ukupni iznos zaračunatih kamata povezanih s prekoračenjem u relevantnom razdoblju kao i informaciju o pasivnoj kamatnoj stopi koja se primjenjuje na račun za plaćanje i ukupni iznos ostvarenih kamata u relevantnom razdoblju. Pružatelj platnih usluga dužan je na izvješće o naknadama primijeniti standardizirani format izvješća o naknadi i njegov zajednički simbol u skladu s provedbenim tehničkim standardom koji će donijeti Europska komisija temeljem članka 5. Direktive 2014/92/EU. Hrvatska narodna banka može detaljnije urediti oblik i sadržaj izvješća o naknadama.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 5. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisuje se obveza pružatelja platnih usluga da u svojim predugovornim i promidžbenim informacijama namijenjenim potrošačima te u ugovorima s potrošačem koristi pojmove iz popisa najreprezentativnijih usluga koji donosi Hrvatska narodna banka. Uz navedene pojmove u tim informacijama koje su namijenjene potrošačima pružatelj platnih usluga može koristiti i svoje nazive. Pružatelj platnih usluga smije u informativnom dokumentu, izvješću o naknadama uz korištenje propisanih pojmova iz navedenog popisa koristiti i svoj naziv za označavanje tih usluga pod uvjetom da se on koristi kao sekundarna oznaka tih usluga.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 6. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 8.

Ovim člankom propisuje se da Hrvatska narodna banka uspostavlja i upravlja internetskom stranicom na kojoj se uspoređuju naknade koje pružatelji platnih usluga naplaćuju potrošačima za usluge iz popisa najreprezentativnijih usluga iz članka 5. stavka 9. ovoga Zakona. Podaci koji se objavljuju na toj internetskoj stranici prikupljaju se od pružatelja platnih usluga u skladu s podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke te se redovno ažuriraju. Pristup navedenoj stranici je besplatan. Pružatelji platnih usluga dužni su na svojoj internetskoj stranici osigurati poveznicu sa službenom internetskom stranicom Hrvatske narodne banke na kojoj se uspoređuju navedene naknade.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 7. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 9.

Ovim člankom propisana je obveza pružatelja platnih usluga, kada račun za plaćanje pruža u paketu s drugim proizvodom ili uslugom, obavijestiti potrošača da li se taj račun može ugovoriti samostalno, te ako je to moguće, da potrošaču pruži zasebne informacije o troškovima i naknadama povezanim sa svakim od drugih proizvoda i usluga iz tog paketa koje se mogu posebno ugovoriti.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 8. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 10.

Ovim člankom propisano je da uslugu prebacivanja pružaju svi pružatelji platnih usluga koji potrošačima pružaju uslugu otvaranja i vođenja računa za plaćanje.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 1. stavkom 3. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 11.

Ovim člankom propisan je sadržaj i uvjeti pružanja usluge prebacivanja. Navedena usluga sastoji se u prijenosu informacija o svim ili određenim trajnim nalogima za kreditne transfere, ponavljajućim izravnim terećenjima i ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima koji se izvršavaju na računu za plaćanje i/ili prijenosu dijela ili cijelog pozitivnog stanja s računa za plaćanje koji potrošač ima kod pružatelja platnih usluga koji obavlja prienos (PPU-prenositelj) kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj (PPU-primatelj). Usluga prebacivanja može se provesti uz zatvaranje ili bez zatvaranja računa za plaćanje s kojeg potrošač provodi prebacivanje. Uslugu prebacivanja provode pružatelji platnih usluga na području Republike Hrvatske između računa za plaćanje u istoj valuti. Opseg usluge prebacivanja određuje potrošač u punomoći koju daje PPU-primatelju.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 2. točkom 18. i člankom 9. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisan je sadržaj i način davanja informacija o usluzi prebacivanja koje je pružatelj platnih usluga dužan učiniti raspoloživim potrošaču.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 14. Direktive 2014/92/EU.

Uz članke 13. do 16.

Ovim člancima propisuje se postupak i način pružanja usluge prebacivanja, te obveze pružatelja platnih usluga koji sudjeluju u postupku prebacivanja. Člankom 13. ovoga Zakona propisan je način davanja punomoći za prebacivanje računa za plaćanje i njezin sadržaj. Davanjem punomoći PPU-primatelju potrošač inicira prebacivanje. Pružatelji platnih usluga (PPU-primatelj ili PPU-prenositelj) provode samo one radnje za koje im je potrošač dao svoje izričito ovlaštenje u punomoći za prebacivanje. Potrošač u punomoći za prebacivanje mora odrediti datum od kada će se početi izvršavati radnje koje je on odredio u toj punomoći, a PPU-primatelj dužan je informirati potrošača o najranijem datumu od kojeg potrošač može zatražiti izvršenje tih radnji.

Člancima 14. i 15. ovoga Zakona uređuje se odnos između PPU-primatelja i PPU-prenositelja te propisuje njihovo postupanje tijekom postupka prebacivanja. Članak 14. ovoga Zakona propisuje da je PPU-primatelj dužan u roku od dva radna dana od primitka punomoći za prebacivanje zatražiti od PPU-prenositelja izvršenje radnji navedenih u toj punomoći. Člankom 15. ovoga Zakona propisana je obveza PPU-prenositelja da nakon što primi zahtjev od PPU-primatelja dostavi u roku pet radnih dana zatražene podatke PPU-primatelju te da izvrši radnje čije je izvršenje zatražio potrošač u punomoći za prebacivanje. Člankom 16. ovoga Zakona uređene su ostale obveze PPU-primatelja koje je dužan izvršiti u roku od pet radnih dana nakon što zaprimi podatke od PPU-prenositelja.

Predloženim člancima izvršeno je usklađivanje s člankom 10. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 17.

Ovim člankom propisuju se obveze pružatelja platnih usluga u Republici Hrvatskoj kada potrošač želi otvoriti račun za plaćanje u drugoj državi članici. Propisanim mjerama potrošaču se olakšava prekogranično otvaranje računa za plaćanje.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 11. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 18.

Ovim člankom uređuju se naknade koje se naplaćuju tijekom postupka prebacivanja. Naknade koje pružatelji platnih usluga naplaćuju potrošaču moraju biti primjerene i u skladu sa stvarnim troškovima tog pružatelja platnih usluga.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 12. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 19.

Ovim člankom uređena je odgovornost pružatelja platnih usluga za imovinski gubitak potrošača, koji je nastao zato što taj pružatelj platnih usluga nije u cijelosti ili djelomično ispunio svoje obveze u postupku prebacivanja. Odgovornost pružatelja platnih usluga isključena je samo u iznimnim i nepredvidivim okolnostima.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 13. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 20.

Ovim člankom propisano je da se Poglavlje IV. ovoga Zakona koje se odnosi na osnovni račun za plaćanje primjenjuje samo na kreditne institucije koje nude osnovni račun.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 1. stavkom 4. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 21.

Ovim člankom se kreditnoj instituciji zabranjuje diskriminacija potrošača koji podnosi zahtjev za otvaranjem računa za plaćanje na osnovi državljanstva ili mjesta boravka ili po bilo kojoj drugoj osnovi iz članka 21. Povelje o temeljnim pravima Europske unije. Kreditna institucija ne smije postavljati potrošačima uvjete za otvaranje osnovnog računa koji su po bilo kojoj osnovi diskriminirajući za potrošača.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 15. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 22.

Ovim člankom propisani su uvjeti i način otvaranja osnovnog računa. Uslugu otvaranja osnovnog računa dužna je nuditi potrošačima ona kreditna institucija koja prema revidiranim financijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 15 milijardi kuna i to svim potrošačima koji imaju zakonito boravište u Europskoj uniji, uključujući i potrošače koji nisu dobili dozvolu za boravak no čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili činjeničnih razloga. Kreditna institucija ne smije otvaranje osnovnog računa uvjetovati ugovaranjem dodatnih usluga. Cjeloviti postupak odlučivanja o zahtjevu za otvaranjem osnovnog računa ne smije biti duži od deset radnih dana. Otvaranje osnovnog računa mora biti provedeno u skladu s propisom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 16. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 23.

Ovim člankom propisana su obilježja osnovnog računa. Osnovni račun obuhvaća usluge koje omogućuju sve radnje potrebne za otvaranje, vođenje i zatvaranje računa za plaćanje, polaganje novčanih sredstava na račun za plaćanje, podizanje gotovog novca s tog računa i usluge izvršenja platnih transakcija (izravna terećenja, platne transakcije putem platne kartice, uključujući plaćanja internetom, te kreditne transfere uključujući trajne naloge na šalterima i putem internetskog bankarstva). Potrošač ima pravo na neograničeni broj radnji koje se nude u okviru navedenog računa. Kreditna institucija nudi osnovni račun u službenoj valuti Republike Hrvatske. Ugovoreno prekoračenje po osnovnom računu nije dopušteno.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 17. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 24.

Ovim člankom uređuju se naknade povezane s osnovnim računom. Kreditna institucija za pojedine usluge koje se nude u okviru osnovnog računa smije potrošaču naplatiti samo one naknade koje i inače naplaćuje, a te naknade moraju biti razumne. Iznimno, naknade za platne transakcije putem kreditnih kartica kreditna institucija naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena. Člankom 24. stavkom 3. ovoga Zakona određen je način određivanja razumne naknade, dok se člankom 24. stavkom 4. ovoga Zakona određuje način izračuna naknade za potrošače koji pripadaju osjetljivoj skupini (iz članka 24. stavka 10. ovoga Zakona) i koja ne smije biti viša od 0.13% prosječne mjesečne isplaćene neto plaće u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku (godišnji pokazatelj). Osjetljiva skupina potrošača ima pravo na osnovni račun koji uključuje deset besplatnih nacionalnih platnih transakcija.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 18. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 25.

Ovim člankom propisuje se obaveza kreditne institucije o informiranju potrošača o osnovnom računu. Kreditna institucija treba potrošaču besplatno učiniti dostupnim informacije o uslugama koje se nude u okviru tog računa, uvjetima njegovog korištenja i povezanim naknadama te informirati potrošača da otvaranje osnovnog računa nije uvjetovano ugovaranjem dodatnih usluga.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 20. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 26.

Ovim člankom uređuje se raskid okvirnog ugovora o osnovnom računu. Ako ovim Zakonom nije drugačije propisano na prestanak okvirnog ugovora o osnovnom računu primjenjuju se odredbe iz zakona kojim je uređen platni promet te zakona kojim su uređeni obvezni odnosi koje se odnose na raskid i otkaz ugovora. Kreditna institucija može jednostrano raskinuti okvirni ugovor računa za plaćanje s osnovnim uslugama na način i pod uvjetima navedenim u ovom Zakonu.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 19. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 27.

Ovim člankom uređuje se pravo Hrvatske narodne banke na propisivanje sadržaja izvješća o aktivnostima pružatelja platnih usluga prema ovom Zakonu, te da se takva izvješća na propisani način i u propisanom roku, dostavljaju Hrvatskoj narodnoj banci. Ovaj članak

omogućuje Hrvatskoj narodnoj banci prikupljanje statističkih podataka propisano člankom 86. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (Narodne novine, broj 75/08 i 54/13). Dobiveni podaci koriste se u svrhu nadzora pružatelja usluga platnog prometa sukladno ovom Zakonu, a što je zadatak Hrvatske narodne banke određen člankom 4. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (Narodne novine, broj 75/08 i 54/13).

Uz članak 28.

Ovim člankom se Hrvatska narodna banka i Financijski inspektorat Republike Hrvatske određuju kao nadzorna tijelo nad primjenom ovoga Zakona, delegiranih akata Europske komisije i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 21. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 29.

Ovim člankom propisuje se međusobna suradnja Hrvatske narodne banke i Financijskog inspektorata Republike Hrvatske te se uređuje način i uvjeti pod kojima Hrvatska narodna banka i Financijski inspektorat Republike Hrvatske surađuju s nadležnim tijelima drugih država članica. Suradnja obuhvaća međusobno pružanje pomoći što uključuje razmjenu podataka i suradnju u provođenju istražnih i nadzornih radnji. Razmjena podataka u okviru suradnje nije povreda obveze povjerljivih podataka. Ukoliko je nadležno tijelo od kojeg se traži suradnja odbilo zahtjev za suradnjom, a osobito zahtjev za razmjenu informacija ili nije postupilo u primjerenom roku po zaprimljenom zahtjevu Hrvatske narodne banke može tražiti posredovanje Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 22. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 30.

Ovim člankom uređuje se izvansudsko rješavanje sporova. Potrošač ima pravo na prigovor pružatelju platnih usluga, pritužbu Hrvatskoj narodnoj banci te na pokretanje postupka za mirenje pred drugim nadležnim tijelom ili na pokretanje sudskoga ili arbitražnog postupka pri čemu se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje platni promet.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 24. Direktive 2014/92/EU.

Uz članke 31. i 32.

Ovim člancima propisani su prekršaji i visina novčane kazne za pojedine prekršaje. Prekršajnim odredbama sankcioniraju se prekršaji pružatelja usluga, odnosno odgovorna osoba iz uprave pružatelja platnih usluga, ili njegov izvršni direktor, odnosno direktor podružnice pružatelja platnih usluga iz treće države osnovane u Republici Hrvatskoj. U slučaju da je prekršaj počinio pružatelj platnih usluga osnovan u drugoj državi članici, koji platne usluge u Republici Hrvatskoj pruža preko podružnice ili zastupnika osnovanog u Republici Hrvatskoj, za taj prekršaj kaznit će se njegova podružnica odnosno njegov zastupnik, kao i direktor odgovoran za poslovanje podružnice odnosno odgovorna osoba iz uprave zastupnika pravne osobe.

Uz članak 33.

Ovim člankom propisana je nadležnost Financijskog inspektorata za vođenje prekršajnog postupka u prvom stupnju.

Uz članak 34.

Ovim člankom uređuje se pravo Hrvatske narodne banke da na svojoj internetskoj stranici objavljuje izreke pravomoćnih odluka o odgovornostima i sankcijama za prekršaje prema ovom Zakonu koje su izrečene pružateljima platnih usluga i odgovornim osobama pružatelja platnih usluga u prekršajnim postupcima, gdje je ovlašten tužitelj Hrvatska narodna banka. Propisuje se sadržaj, način i uvjeti objavljivanja takvih odluka.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 26. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 35.

Ovim člankom određen je rok u kojem je Hrvatska narodna banka dužna donijeti podzakonske propise na temelju ovoga Zakona. Također je propisana i obveza Hrvatske narodne banke da na svojoj internetskoj stranici objavi obavijest o stupanju na snagu delegiranog akta Europske komisije donesenog na temelju članka 3. stavka 4. Direktive 2014/92/EU, radi osiguranja pravne sigurnosti.

Uz članak 36.

Ovim člankom propisano je da Hrvatska narodna banka treba obavijestiti Europsku komisiju i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo o svojim nadležnostima i obvezama koje proizlaze iz ovoga Zakona.

Predloženim člankom izvršeno je usklađivanje s člankom 21. stavkom 4. i člankom 27. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 37.

Ovim člankom uređuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o računu za plaćanje potrošača
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo financija
Svrha dokumenta	Izveščivanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o računu za plaćanje potrošača.
Datum dokumenta	16.05.2016.
Verzija dokumenta	1
Vrsta dokumenta	Izvešće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o računu za plaćanje potrošača
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	34.
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo financija
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	U radu stručne radne skupine za izradu Nacrta prijedloga zakona o računu za plaćanje potrošača bili su uključeni predstavnici Hrvatske narodne banke i Ministarstva financija, dok su za uređenje određenih pitanja unutar Nacrta prijedloga zakona bili uključeni i predstavnici Ministarstva socijalne politike i mladih te Hrvatska udruga banaka.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?	Nacrt prijedloga zakona bio je objavljen na internetskoj stranici e-savjetovanje (portal Vlade RH za e-savjetovanje) od 13.04.2016. do 11.05.2016. godine.
Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?	https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=3066
Ako nije, zašto?	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Na Nacrt prijedloga zakona o računu za plaćanje potrošača nije bilo očitovanja ni komentara zainteresirane javnosti. Međutim, na Nacrt prijedloga zakona o računu za plaćanje potrošača, gospodin Denis Milavić je postavio pitanje o naknadama koje naplaćuju pružatelji platnih usluga, a što nije povezano sa predmetnim Nacrtom prijedloga zakona.

<p>ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI</p> <p>Primjedbe koje su prihvaćene</p> <p>Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje</p>	<p>Na Nacrt prijedloga zakona o računu za plaćanje potrošača nije bilo očitovanja zainteresirane javnosti, međutim odgovoreno je na upit gospodina Denisa Milavića. Odgovor se nalazi u tablici Analiza dostavljenih primjedbi.</p>
<p>Troškovi provedenog savjetovanja</p>	<p>-</p>

Izvešće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o nacrtu prijedloga Zakona o računu za plaćanje potrošača

Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
Denis Milavić	ZAKON O RAČUNU ZA PLAĆANJE POTROŠAČA	<p>Želio bih skrenuti pažnju na jednostrano i po meni nedopustivo nametanje troškova kod gotovinskog plaćanja računa po troškovima učinjenim american karticom od strane PBZ card na šalterima PBZ. Korisnik sam american express usluga godinama i nikad za gotovinsko plaćanje mjesečnog računa troškova kartice na šalteru PBZ nije bilo predviđeno ni propisano plaćanje naknade. Prošle godine sam prije nekoliko mjeseci na šalteru saznao od bankovne službenice da je propisana naknada od 1 kune po gotovinskoj uplati mjesečnog računa troškova amex kartice. Na moj upit zbog čega se to traži službenica mi nije mogla dat odgovor. Nekon nekoliko mjeseci ta naknada je bez ikakve vidljive obavijesti podignuta na 2 kune a otome saznanje opet dobivam prilikom plaćanja na šalteru od službenice PBZ, da bi za prošli, dakle 04/2016 mjesec bila povećana na 2,50 kuna po gotovinskoj uplati. Mislim da bi trebalo ograničiti banke i financijske institucije da na taj način sebi omogućuju kreiranje naknada i njihovo mijenjanje u kratkom vremenskom periodu a koje nemaju nikakvu uzročno posljedičnu vezu sa troškovima</p>	Primljeno na znanje	<p>Poštovani gospodine Milavić,</p> <p>Izvešćujemo Vas da je ovo savjetovanje bilo otvoreno u svrhu provođenja savjetovanja sa zainteresiranom javnošću vezano uz Nacrt prijedloga Zakona o računu za plaćanje potrošača, što nije povezano sa Vašim upitom. Vezano uz Vaš upit u nastavku dostavljamo sljedeći odgovor:</p> <p>Naime, Zakonom o platnom prometu ("Narodne novine", br. 133/2009. i 136/2012., dalje: Zakon), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2011., uređuje se platni promet, i to: platne usluge, pružatelji platnih usluga, obveze informiranja korisnika platnih usluga o uvjetima za pružanje usluga i pruženim platnim uslugama te druga prava i obveze u vezi s pružanjem i korištenjem platnih usluga, transakcijski računi i izvršenje platnih transakcija između kreditnih institucija, osnivanje, rad i nadzor nad institucijama za platni promet te osnivanje, rad i nadzor nad platnim sustavima. Predmetni Zakon je dostupan na Internet stranici Hrvatske narodne banke:</p>

manipulacije novcem koji su za banku fiksni jer se ne radi o enormnim transakcijama već o onim koja su u okviru planiranih gotovinskih transakcija i blagajničkog poslovanja. Mislim da se radi o svojoj zoni jer za veliki broj transakcija i članova odnosno korisnika amex carda naplata samo jedne ili dvije i pol kune po gotovinskoj uplati omogućuje stjecanje velike nepripadajuće koristi i profita tim financijskim institucijama bez ikakve mogućnosti nadzora i kontrole državnih institucija, a sve na trošak korisnika usluga odnosno građana. Smatram da bi se ovim zakonom trebalo regulirati mogućnost ovakvih manipulacija i nametanja novih troškova građanima koji nemaju smisla ni opravdanja osim za stjecanje extra prihoda finacijskim institucijama. Moram još istaknuti i to da naplata tih troškova odnosno naknada od 1, 2 i 2,50 kuna po transakciji nije evidentirana na mome osobnom računu troškova american kartice iako sam ih ja uredno platio na šalteru prilikom uplate.

http://www.hnb.hr/documents/20182/529405/h-zakon-o-platnom-prometu-133-09_136-12.pdf/b66d61e7-9645-4b1b-8c3a-05663af76b05

U slučaju kada plaćate račun za platnu karticu u banci (pružatelj platnih usluga) koja nije izdala platnu karticu – račun se može, kao i svaki drugi račun, platiti preko bilo kojeg pružatelja platnih usluga, pri čemu pružatelj platnih usluga ima pravo naplatiti naknadu za pruženu platnu uslugu. Platitelj na tržištu ima pravo izbora pružatelja platnih usluga i načina plaćanja računa (na šalteru, putem internetskog bankarstva, mobilnog bankarstva i sl.).

S tim u vezi možemo Vas izvijestiti da se u predmetnom slučaju radi se o jednokratnoj platnoj transakciji koja je uređena u 2. Poglavlju Glave II. Zakona. Člankom 15. Zakona propisano je koje informacije je pružatelj platnih usluga (banka) dužan dati korisniku platnih usluga prije nego što se korisnik obveže ponudom ili ugovorom o jednokratnoj platnoj transakciji. Sukladno odredbi članka 15. stavka 1. točke 3. Zakona, pružatelj platnih usluga je dužan prethodno dati korisniku informaciju o ukupnom iznosu svih naknada koje korisnik platnih usluga treba platiti svom pružatelju platnih usluga i o iznosu svake pojedine naknade. U

tom slučaju korisnik platnih usluga ima mogućnost prihvatiti naknade banke za izvršenje platne transakcije ili odustati od izvršenja platne usluge.

Slijedom navedenoga, Zakon propisuje obvezu banke da prije iniciranja platne transakcije informira korisnika o svim naknadama koje će naplatiti kod izvršenja platne transakcije, ali ni Zakon ni drugi propisi koji uređuju platni promet ne propisuju visinu naknada koje banka može naplatiti za izvršavanje platne transakcije, već se te naknade formiraju na tržišnim načelima.

Ukoliko smatrate da Vaš pružatelj platnih usluga nije postupao sukladno odredbama Glava II. i III. Zakona, možete mu temeljem članka 55. Zakona uputiti svoj prigovor na koji je pružatelj platnih usluga dužan dostaviti svoj odgovor najkasnije u roku od sedam radnih dana od dana zaprimanja prigovora.

Također, sukladno odredbama članka 56. Zakona, možete dostaviti pritužbu Hrvatskoj narodnoj banci ako smatrate da je pružatelj platnih usluga postupio protivno odredbama Glava II. i III. Zakona. Informacije o načinu dostave pritužbe korisnika platnih usluga dostupne su na internetskoj stranici Hrvatske

				narodne banke, putokaz: http://www.hnb.hr/temelj ne-funkcije/platni- promet/prituze .
--	--	--	--	---